

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **M. C.**, bývajúceho v D., zastúpeného JUDr. I. M., advokátom so sídlom v B., proti povinnému **J. K.**, bývajúcemu v D., zastúpenému JUDr. M. O., advokátom so sídlom v B., o **vymoženie 829 847,97 EUR (25 000 000,-- Sk) s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 27 Er 69/2005, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. decembra 2008 sp.zn. 4 CoE 106/2008 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 18. decembra 2008 sp.zn. 4 CoE 106/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne označeným uznesením zrušil uznesenie Okresného súdu Trenčín z 22. mája 2008 č.k. 27 Er 69/2005-458, ktorým bola zastavená exekúcia vykonávaná súdnou exekútkou Bc. K. D., a konanie o návrhu povinného zo dňa 6.3.2008 na zastavenie exekúcie zastavil. Takto rozhodol poukazujúc na to, že v zmysle § 159 ods. 3 O.s.p. konaniu o návrhu povinného na zastavenie exekúcie z dôvodu zániku práva priznaného exekučným titulom splnením dlhu bráni prekážka právoplatne rozsúdenej veci (rei iudicatae), pretože o skoršom návrhu povinného na zastavenie exekúcie z rovnakého právneho i skutkového dôvodu bolo už rozhodnuté právoplatným uznesením Okresného súdu Trenčín z 23. júna 2006 č.k. 27 Er 69/2005-143 a to tak, že návrh povinného bol zamietnutý.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie povinný. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že odvolací súd nesprávne zastavil konanie o jeho návrhu na zastavenie exekúcie a tým mu odňal možnosť riadne konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. dovolateľ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm.f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Procesným právom účastníka exekučného konania je napríklad i právo povinného urobiť procesný úkon, ktorým je návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu ním tvrdeného zániku práva priznaného exekučným titulom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení konania o návrhu povinného na zastavenie exekúcie odôvodnené existenciou prekážky právoplatne rozsúdenej veci (prípadne inej procesnej prekážky), ak záver súdu o tejto otázke nie je správny.

Podľa čl. 142 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky súdy rozhodujú v senátoch, ak zákon neustanoví, že vo veci rozhoduje jediný sudca. Zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní

senátu zúčastňujú aj prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom. Proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

Ústava Slovenskej republiky v citovanom čl. 142 ods. 2 umožňuje, aby zákon stanovil, o ktorých veciach nemusí rozhodnúť súd, ale môže o nich rozhodnúť zamestnanec súdu poverený sudcom. Zároveň však určuje, že proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je vždy prípustný opravný prostriedok. Z tohto pravidla neumožňuje žiadnu výnimku. Účelom tejto úpravy je zabezpečiť oprávneným osobám kvalifikované rozhodnutie o ich právnom postavení vydané nezávislým súdom.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že uznesenie Okresného súdu Trenčín z 23. júna 2006 č.k. 27 Er 69/2005-143 o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie (ktoré podľa názoru odvolacieho súdu malo založiť prekážku rei iudicatae), bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Prípustnosť odvolania proti takémuto rozhodnutiu, teda rozhodnutiu zamestnanca súdu, vyplývala priamo z citovaného čl. 142 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Poučenie o neprípustnosti odvolania proti nemu bolo teda nesprávne. Zo spisu ďalej vyplýva, že uvedené uznesenie bolo doručené zástupcovi povinného 28.6.2006 a že už 4.7.2006 bolo na prvostupňovom súde osobne podané písomné podanie povinného označené ako „opätovný návrh na zastavenie exekúcie“, v ktorom povinný vyjadril svoju nespokojnosť s rozhodnutím o zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie. S prihliadnutím na ustanovenie § 41 ods. 2 O.s.p. (podľa § 251 ods. 3 veta prvá O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak), v zmysle ktorého každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený, a berúc do úvahy nesprávne poučenie o neprípustnosti odvolania, treba písomné podanie povinného doručené súdu prvého stupňa 4.7.2006 považovať za odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie. Možno totiž dôvodne predpokladať, že vyššie uvedené označenie tohto podania bolo len dôsledkom nesprávneho poučenia o neprípustnosti odvolania, keď inak jeho obsah nevyvoláva pochybnosti o tom, že bolo bezprostrednou reakciou na uznesenie o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie a vyjadrením nesúhlasu s týmto uznesením. Pretože včas podané odvolanie má v zmysle § 206 ods. 1 O.s.p. suspenzívne účinky (rozhodnutie nenadobúda právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd), označené uznesenie nenadobudlo právoplatnosť. Nemohlo preto

ani založiť prekážku právoplatne rozsúdenej veci na rozhodovanie o ďalšom návrhu povinného na zastavenie exekúcie, aj keby bol podaný z rovnakých skutkových a právnych dôvodov. Okrem toho použitie ustanovenia § 159 ods. 3 O.s.p. (podľa ktorého len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova) z povahy veci ani neprichádza v exekučnom konaní do úvahy. Ak napriek týmto skutočnostiam odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a zastavil konanie o návrhu povinného pre prekážku rei iudicatae, nerozhodol správne. Nesprávnym rozhodnutím, v dôsledku ktorého sa nezaoberal existenciou tvrdeného dôvodu zastavenia exekúcie, odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom.

So zreteľom na uvedené dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude potrebné rozhodnúť o odvolaní povinného proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 23. júna 2006 č.k. 27 Er 69/2005-143 ako aj o odvolaní oprávneného proti uzneseniu prvostupňového súdu z 22. mája 2008 č.k. 27 Er 69/2005-458. Ešte predtým je však potrebné sa vysporiadať s návrhom oprávneného na zámenu (zmenu) účastníka na jeho strane, o ktorom doteraz nebolo rozhodnuté. Napokon dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ účastník exekučného konania tvrdí zánik práva priznaného exekučným titulom a predkladá či označuje dôkazy na svoje tvrdenia, pričom táto okolnosť je sporná, je povinnosťou súdu vykonať na odstránenie tejto spornosti dokazovanie s dodržaním všetkých zásad spravodlivého procesu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. marca 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová